

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Postboks 8127 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

16/4165

24.1.2017

Tildelingsbrev for 2017

1. Innledning	2
2. Strategisk retning og initiativer	2
3. Mål, styringsparametere, nøkkelrapportering og oppdrag for 2017	3
4. Forvaltning og IKT- utvikling	17
5. Rapportering og resultatoppfølging	20
6. Budsjetttildelinger og fullmakter	21

Postadresse
Postboks 8019 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
<http://www.asd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Velferdspolitisk avdeling

Saksbehandler
Anne Kathrin
Moursund Skyberg
22248562

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet viser til Prop. 1 S (2016-2017) Arbeids- og sosialdepartementet, jf. Innst.15 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2016-2017) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, jf. Innst. 14 S (2016-2017). Arbeids- og sosialdepartementet stiller i dette tildelingsbrevet midler til rådighet for Arbeids- og velferdsdirektoratet og gir samtidig rammer og retningslinjer for Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeids- og velferdsetatens virksomhet i 2017.

Omtalen i budsjettproposisjonene og vedtatte lover og forskrifter skal være utgangspunktet for gjennomføringen av politikken i 2017, sammen med de presiseringer, forutsetninger og krav som gis i dette brevet. Der ikke annet er skrevet, legges det til grunn at den løpende driften videreføres.

Tildelingsbrevet må også ses i sammenheng med instruksene for Arbeids- og velferdsdirektoratet. Den fastslår departementets krav til systemer, rutiner og styringsprosesser for Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det vises til kap. 5 for rapporteringsopplegg både for tildelingsbrev og instruks.

2. STRATEGISK RETNING OG INITIATIVER

Å bidra til at flere kommer i arbeid og færre mottar stønad skal være Arbeids- og velferdsetatens høyest prioriterte oppgave. Det er et mål at etatens innsats skal føre til økt overgang til arbeid for arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne, og at andelen mottakere av helserelaterte ytelser reduseres. Det skal særlig legges til rette for oppfølging av den nye ungdomsinnsatsen, ved at aktiviteter som tilbys personer under 30 år skal stimulere til økt overgang til arbeid eller utdanning og at færre i denne aldersgruppen skal motta helserelaterte ytelser. Innsatsen for innvandrere fra land utenfor EØS skal styrkes.

Gode brukermøter er sentralt for arbeids- og velferdsforvaltningens måloppnåelse, herunder målet om flere i arbeid. Departementet legger derfor til grunn at brukerrettede tjenester som er effektive, målrettede og bidrar til gode brukeropplevelser er en prioritert oppgave for direktoratet.

Direktoratet skal legge vekt på at modernisering av gamle systemer, økt digitalisering og flere selvbetjeningstjenester skal gi bedre tjenester til brukerne, hensiktsmessige arbeidsprosesser og en effektiv forvaltning. En vellykket gjennomføring av Prosjekt 2 i IKT-moderniseringsprogrammet vil i så henseende være sentralt.

Samtidig skal Arbeids- og velferdsdirektoratet legge til rette for en god utvikling innenfor andre sentrale ansvarsområder for arbeids- og velferdsforvaltningen (kontinuerlig forbedring). Arbeidsprosesser og IKT-løsninger skal utvikles og forbedres med utgangspunkt i brukerne og deres behov.

I tråd med Meld. St. 33 (2015-2016) skal forvaltningen få større myndighet og handlefrihet til å tilpasse tjenestene og virkemidlene til individuelle behov i møte med brukerne. Det betyr

bl.a. mindre styring på aktivitet. Samtidig stiller det krav til at etaten gir god rapportering på resultater og måloppnåelse i dialogen med departementet.

Måloppnåelsen vil vurderes i lys av utviklingen i forhold knyttet til samfunns- og arbeidsliv som er helt eller delvis utenfor arbeids- og velferdsforvaltningens kontroll.

3. MÅL, STYRINGSPARAMETERE, NØKKELRAPPORTERING OG OPPDRAG FOR 2017

3.1 Flere i arbeid

Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til et velfungerende arbeidsmarked og et inkluderende arbeidsliv. Et aktivt markedsarbeid og bistand til utsatte grupper med sikte på at de kommer i arbeid vil bidra til høy sysselsetting og lav ledighet. Arbeids- og velferdsforvaltningen er i sitt mandat gitt ansvaret for å tilpasse og innrette tjenestetilbudet slik at det over tid bidrar til en økning i overgang til arbeid for arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne.

Innsatsen rettet mot personer under 30 år skal styrkes, jf. omtale under kap. 3.1.1.

Direktoratet skal overvåke ledighetsutviklingen og etaten skal ha beredskap for rask håndtering av et høyere ledighetsnivå i de regionale arbeidsmarkedene, herunder å koordinere fylkenes innsats for økt mobilitet. Ved større ubalanse i de lokale/regionale arbeidsmarkedene skal departementet varsles.

Styringsparametere:

- Overgang til arbeid for arbeidssøkere skal øke
- Overgang til arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne skal øke

Nøkkelinformasjon:

- Situasjonen på arbeidsmarkedet
- Overgang til arbeid for personer under 30 år

Oppdrag:

- Det skal iverksettes forsøk med et tre parts bransjeprogram om rekruttering av innvandrere med fluktbakgrunn. Forsøket skal knyttes til en bransje som kan forventes å tilby relevante jobber. Departementet vil komme nærmere tilbake til oppdraget i et eget brev til direktoratet.

3.1.1 Bistand til arbeid - god kvalitet til rett tid

Arbeids- og velferdsetaten skal tilby bistand tilpasset den enkeltes ressurser og behov med sikte på raskest mulig overgang til arbeid.

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal samarbeide med utdannings- og helsesektoren og andre tjenesteytere om å legge til rette for et helhetlig og koordinert tilbud til brukere som har behov for flere tjenester samtidig.

Krav til aktivitet og mobilitet hjemlet i folketrygdytelsene skal håndheves konsekvent, jf. blant annet tiltak skissert i direktoratets brev av 16. oktober 2015.

Nye satsinger

Arbeids- og velferdsetaten skal legge økt vekt på tidlig innsats for unge. Ressursinnsatsen som i dag nyttes overfor unge, skal danne et grunnlag for gjennomføringen av den nye ungdomsinnsatsen.

Gjennom den nye ungdomsinnsatsen som iverksettes i 2017 skal unge under 30 år som etter åtte ukers ledighet ikke er i arbeid, utdanning eller annen hensiktsmessig aktivitet få et tilbud fra Arbeids- og velferdsetaten. Hovedinnsatsen skal være en planlagt og individuelt tilpasset arbeidsrettet oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten. Ved behov for kompetansehevende tiltak vil det være viktig å vurdere bruk av arbeidsmarkedsopplæring og det toårige og yrkesrettede opplæringstiltaket som ble iverksatt fra 1. januar 2016. Opplæringstilbudene må utvikles i nært samarbeid med fylkeskommunale utdanningsmyndigheter og lokalt næringsliv.

Den nye ungdomsinnsatsen er en nasjonal innsats som først iverksettes på Sør- og Vestlandet. Etatens iverksetting av innsatsen, herunder utvikling av mer presis metodikk og rapportering på Sør- og Vestlandet 1. halvår 2017 skal danne grunnlag for iverksettingen i landet for øvrig.

Det vil være påkrevd å kunne rapportere om innsatsen, hvor mange som tilhører målgruppen, og hvor mange i målgruppen som mottar enten en særskilt oppfølgingsinnsats fra forvaltningen, eller deltar i ulike arbeidsmarkedstiltak. Det er også behov for informasjon om hvor mange som etter en viss tid ikke lenger er registrert som bruker i arbeids- og velferdsforvaltningen, herunder de som er registrert med overgang til arbeid, jf. eget oppdrag om å utvikle styringsinformasjon.

Integreringsmeldingen inneholder flere tiltak som innebærer tidligere og mer arbeidsrettet innsats overfor innvandrere med fluktbakgrunn. Som oppfølging av meldingen skal etaten blant annet:

- drive yrkesveiledning av personer på asylmottak fortrinnsvis i de fem integreringsmottakene, i samarbeid med de fylkeskommunale karrieresentrene.
- komme tidligere inn i samarbeidet med kommunene om deltakere i introduksjonsprogram og bidra til økt arbeidsretting av programmet.
- iverksette et hurtigspor inn i arbeidslivet for deltakere som har etterspurt kompetanse. Hurtigsporet gjennomføres i samarbeid med kommunene, innenfor rammene av introduksjonsprogrammet, og innebærer tidlig innsats etter bosetting og økt bruk av arbeidsmarkedspolitiske virkemidler, som lønnsstilskudd.

Bestemmelsen om at tiltakspenger skal tilfalle kommunen dersom en deltaker på introduksjonsprogrammet deltar på arbeidsmarkedstiltak jf. introduksjonsloven § 12 er avvirket fra 1. januar 2017.

Staten og Oslo kommune inngikk høsten 2015 en intensjonsavtale om ti nye år med målrettet innsats i Groruddalen fra 2017. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp

delprogrammet om sysselsetting i den nye satsingen i Groruddalen og bidra innenfor de rammene som etaten disponerer.

Gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak og andre arbeidsrettede virkemidler

Arbeidsmarkedstiltakene utgjør en viktig del av innsatsen for å få flere i arbeid. For at valg av tiltak kan gjøres ut fra hva som synes mest hensiktsmessig for å få arbeidssøkere ut i jobb, har etaten innenfor tildelt budsjetttramme for arbeidsmarkedstiltak handlefrihet til å gjennomføre den tiltakssammensetning som vurderes å gi størst overgang til arbeid.

Personer under 30 år og innvandrere fra land utenfor EØS-området prioriteres for tiltak i 2017. Videre prioriteres personer som er blitt ledige som følge av utviklingen i oljeindustrien på Sør- og Vestlandet. For ytterligere omtale og rapportering om tiltaksgjennomføringen vises det til kap. 6 samt vedlegg 2 om særskilt rapportering.

Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til en kunnskapsbasert utvikling av de arbeidsrettede tjenestene. Gjennom bruken av virkemidler må arbeidsgivers risiko ved ansettelser reduseres. Lønnstilskudd er et slikt tiltak med dokumentert effekt på overgang til arbeid. Det er et mål at arbeidsgivere som tar inn tiltaksdeltakere eller arbeidssøkere, skal være trygge på at de får nødvendig tilrettelegging og oppfølging. Etaten skal stille kvalitets- og resultatkrav til leverandører av tiltak.

Arbeidsmarkedstiltakene skal bidra til økt omstilling og mobilitet i arbeidsmarkedet i en periode med forventet høy ledighet. Arbeids- og velferdsetaten skal gi bedrifter nødvendig informasjon om muligheten for å ta i bruk tiltaket bedriftsintern opplæring, særlig i regioner med høy ledighet og omstillingsbehov i næringslivet.

Departementet ber Arbeids- og velferdsdirektoratet om å prioritere arbeidsforberedende trening (AFT), med sikte på at antallet plasser øker sammenlignet med antall plasser i arbeidspraksis i skjermet virksomhet og kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift, jf. anmodningsvedtak nr. 60 "Stortinget ber regjeringen i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet påse at det blir prioritert en økning i tiltaksplasser til AFT-tiltaket". AFT-tiltaket kan gjennomføres av virksomheter som har attføring eller varig tilrettelagt arbeid som primærvirksomhet. Direktoratet skal gjennomføre årlige stikkprøver for å kontrollere at kravet til primærvirksomhet er oppfylt.

Funksjonsassistanse i arbeidslivet styrkes i 2017. Det er et mål at nye søkere som oppfyller inngangsvilkårene skal tas inn i ordningen.

Etaten må arbeide systematisk for å redusere ubegrunnet ventetid før og mellom tiltak jf. anmodningsvedtak nr. 61 "Stortinget ber regjeringen sikre at ventetiden for tiltaksplasser går ned og at ventetiden for tiltaksplasser omtales i statsbudsjettet for 2018".

Styringsparametere:

- Gjennomføring av ny ungdomsinnsats, herunder andel under 30 år som deltar på tiltak

- Andel blant prioriterte grupper som deltar på tiltak¹
- Tiden fra oppfølgingsvedtak og fram til tiltaksstart for personer med nedsatt arbeidsevne

Nøkkelinformasjon:

- Implementering og gjennomføring av ungdomssatsingen
- Gjennomføring av tiltaksplasser innenfor tildelt budsjetttramme på kap. 634, post 76 og kap. 634, post 77, herunder gjennomføringen av prioriterte tiltakstyper (lønnstilskudd, opplæringstiltak, AFT og BIO)
- Gjennomføring av "Arbeids- og velferdsetatens innsats i egenregi", herunder hva innsatsen omfatter
- Overgang til arbeid fra tiltak for arbeidssøkere, unge under 30 år og personer med nedsatt arbeidsevne (målt 6 mnd. etter avgang fra status som hhv. arbeidssøker og personer med nedsatt arbeidsevne)
- Gjennomføring av tidlig innsats i introduksjonsprogrammet og hurtigspor inn i arbeidslivet, jf. også oppdrag under
- Etatens bruk og håndheving av aktivitetskravene knyttet til folketrygdloven

Oppdrag:

- Direktoratet bes innen 15. februar redegjøre for hvordan det vil sikre en omforent forståelse av ungdomsinnsatsens hovedinnhold i etaten, dvs. hvilket tilbud personer i målgruppen skal få for å ha fått en planlagt og individuelt tilpasset arbeidsrettet oppfølging fra etaten. Det skal også innen 15. februar redegjøres for hvordan etaten vil legge til rette for rutiner for å identifisere, registrere og rapportere om målgruppen og tilbudet som gis, herunder antall, tilgang og avgang. Statistikk for Sør- og Vestlandet må foreligge innen 1. juli. På dette grunnlag bes direktoratet videreutvikle styringsstatistikk for ungdomsinnsatsen med sikte på iverksetting av en landsomfattende rapportering i 2. halvår.
- Vi ber direktoratet om å bidra med å utvikle styringsinformasjon knyttet til brukeroppfølging, jf. etatens endringer i datagrunnlaget vedrørende oppfølging.
- Vi ber direktoratet om å bidra med å utvikle bedre informasjon knyttet til innsatsen i introduksjonsprogrammet og hurtigspor.
- Et nytt forsøk med resultatbasert finansiering av formidlingsbistand skal iverksettes innen utgangen av første halvår 2017.
- Arbeids- og velferdsdirektoratet gis i oppdrag å gå gjennom etatens innsats for langtidsledige, særlig de med lang ledighetsperiode og som nærmer seg slutten av dagpengeperioden. Ut i fra gjennomgangen skal direktoratet vurdere hvordan oppfølgingen av gruppen kan innrettes mer hensiktsmessig. Frist for innspill er 28. februar.
- Vi ber direktoratet finne fram til egnet form for samarbeid med kommuner, utdanningsinstitusjoner og/eller andre relevante aktører for å redusere langtidsledigheten, jf. flertallsmerknad i innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om

¹ Prioriterte grupper på tiltak er personer under 30 år, innvandrere med bakgrunn utenfor EØS-området og ledige i fylkene på Sør- og Vestlandet. Med tiltak menes her statlige tiltak. [Tiltaksintensitet = antall tiltaksplasser / antall tiltaksplasser + antall helt ledige] [Andel på tiltak (tiltaksintensitet) beregnes både for hver av de prioriterte gruppene for tiltak og for hele populasjonen. For personer under 30 år skal det fremkomme tiltaksintensitet både for personer med nedsatt arbeidsevne og ledige.]

bevilgninger på statsbudsjettet for 2017 der komiteen viser til henvendelser der det uttrykkes bekymring for hva som skjer med langtidsledige som går ut over dagpengeperioden på 104 uker. Frist for innspill er 28. februar.

- Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet skal sammen vurdere finansieringen av samtlige innsatser som baseres på IPS som metode fra og med 2018 og påfølgende år. Vurderingen skal omfatte ordningene Jobbmestrende oppfølging (JMO) og Individuell Jobbstøtte (IPS) som finansieres av tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet og Senter for jobbmestring (SFJ) som finansieres av Arbeids- og velferdsetaten. Departementene ønsker herunder direktoratenes vurdering av hvorvidt det er hensiktsmessig å videreføre innsatsen som en samlet ordning. Videre ber departementene om at direktoratene sammen utarbeider utkast til et nytt regelverk for en IPS- basert ordning, som omfatter de eksisterende ordningene Jobbmestrende oppfølging (JMO), Individuell Jobbstøtte (IPS) og Senter for jobbmestring (SFJ). En samlet ordning skal ivareta både drift av eksisterende innsats og nyetablering av tilbud.
- I forbindelse med Meld. St. 16 (2015-2016) *Fra utenforskap til ny sjanse*, skal det legges til rette for et samarbeid mellom NAV og kommunen/fylkeskommunen for å sikre enhetlige brukerforløp og en hensiktsmessig fordeling av utgifter. Departementet kommer tilbake til dette i eget brev.

3.1.2 Arbeidsgivere som henvender seg til Arbeids- og velferdsetaten skal få rekrutteringsbistand med god kvalitet

Arbeids- og velferdsetaten skal styrke sin kunnskap om og innsikt i arbeidsmarkedet nasjonalt og lokalt for å kunne tilby arbeidsgivere kunnskapsbasert og hensiktsmessig bistand. Det skal gjøres raske koblinger mellom arbeidsgivere med rekrutteringsbehov og aktuelle arbeidssøkere, blant annet gjennom bedre mobilisering av arbeidskraftsressurser blant registrerte ledige og undersysselsatte. Arbeids- og velferdsetaten skal bistå bedrifter som melder om permittering eller nedbemanning.

Etaten skal yte bistand til arbeidsgivere som ønsker å rekruttere utenlandsk arbeidskraft fra EØS-/EFTA-området gjennom EURES. Dersom arbeidstakere fra land utenom EØS-/EFTA-området ikke kommer inn under en fastsatt kvote, skal etaten foreta en individuell arbeidsmarkedsmessig behovsvurdering av søknaden. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal fastsette kvoten for sesongarbeid innenfor jordbruks- og skogbruksnæringen og bistå Utlendingsdirektoratet når det gis retningslinjer om ordningen med kvoter. Jordbruksnæringen skal informeres om de muligheter som finnes for rekruttering av flyktninger og asylsøkere med rett til å arbeide, jf. brev av 8. januar 2016.

Servicesentrene for utenlandske arbeidstakere (SUA-kontor) kan bidra til rask saksbehandling ved behov for rekruttering av kompetanse fra utlandet.

Styringsparametere:

- Antall stillinger meldt til Arbeids- og velferdsetaten med tilvisning skal øke
- Antall virksomheter som har fått arbeidsmarkedsbistand fra Arbeids- og velferdsetaten skal øke

Nøkkelinformasjon:

- Markedsarbeidet/rekruiteringsbistanden
- Bistand ved nedbemanning/omstilling

Oppdrag:

- Arbeids- og velferdsdirektoratet skal vurdere hvordan Arbeids- og velferdsetaten kan utnytte bemanningsbyråenes formidlingsfunksjon og rekruiteringsbistand på en bedre måte.

3.2 Økt inkludering og lav grad av utstøting fra arbeidslivet

Arbeids- og velferdsforvaltningen skal bidra til et arbeidsliv kjennetegnet av økt inkludering av personer som står utenfor arbeidslivet og lav grad av utstøting fra arbeidslivet. Målet retter seg mot personer på helserelevante ytelser (midlertidig eller mer varig).

Styringsparameter:

- Andelen mottakere av helserelevante ytelser under 30 år skal reduseres

Nøkkelinformasjon:

- Utviklingen i de helserelevante ytelsene samlet og fordelt på sykepenger (målt i utviklingen i sykefravær), arbeidsavklaringspenger og uføretrygd

3.2.1 Effektiv oppfølging for økt arbeidstilknytning

Arbeids- og velferdsetatens innsats er både rettet mot arbeidsgivere og mot personene som går på helserelevante ytelser. Etaten skal bidra til at stønadsperiodene blir kortest mulig og at kontakt med arbeidslivet opprettholdes.

Arbeids- og velferdsetatens innsats for et mer inkluderende arbeidsliv innenfor IA-avtalens tre delmål skal videreføres. Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeids- og velferdsetaten, inkludert NAV Arbeidslivssenter skal bidra i oppfølgingsarbeidet av underveisvurderingen av IA-avtalen og særlig oppfølging av delmål 2 om økt sysselsetting av unge med nedsatt funksjonsevne.

Sykmeldte

For sykmeldte er den forebyggende og inkluderende innsatsen forankret på arbeidsplassen. Arbeids- og velferdsetaten skal ha god dialog med arbeidsgiverne og understøtte og tilrettelegge for det bedriftsinterne sykefraværarbeidet.

Etaten har ansvar for at aktivitetskravet ved åtte ukers sykmelding håndheves konsekvent over hele landet, og for å gjennomføre dialogmøte 2 og 3 for sykmeldte. Arbeids- og velferdsetaten skal sikre at sykmeldte uten arbeidsgiver får nødvendig oppfølging.

Arbeids- og velferdsetaten skal i sin dialog med de sykmeldte, arbeidsgivere og sykmelder bidra til økt bruk av gradert sykmelding. Ved behov skal etaten iverksette arbeidsrettede tiltak for sykmeldte, og disse skal settes inn tidlig i stønadsforløpet når dette vurderes som hensiktsmessig.

Ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte (Raskere tilbake) i regi av Arbeids- og velferdsetaten skal omlegges fra å være en særskilt ordning til å innlemmes i ordinært tiltaksbudsjett i 2017. Det vises til departementets brev av 14. oktober 2016 om plan for omleggingen.

Mottakere av arbeidsavklaringspenger

Mottakere av arbeidsavklaringspenger skal få avklart sitt bistandsbehov så tidlig som mulig. Formålet er å unngå lange stønadsforløp og raskest mulig overgang til ordinært arbeid.

Uføretrygdede

Arbeids- og velferdsetaten skal bidra til at uføretrygdede i størst mulig grad utnytter sin restarbeidsevne, blant annet ved at en ved innvilgelse av uføretrygd fastsetter en riktig gradering. Samtidig skal etaten på egnet måte bidra til at flere uføre kombinerer uføretrygd med arbeidsinntekt, og slik får utnyttet den økte fleksibiliteten i regelverket.

Styringsparametere:

- Andel sykmeldte med gradert sykmelding ved 12 ukers sykmelding skal øke
- Andel dialogmøte 2 som er gjennomført for sykmeldte (med behov for dialogmøte) innen 26 uker skal øke
- Andel AAP-mottakere som er i arbeid (deltid) eller tiltak ved 26 ukers tidspunkt

Nøkkelinformasjon:

- Etatens oppfølging av mottakere av arbeidsavklaringspenger
- Etatens vurdering av status for de AAP- mottakerne som ikke er i arbeid eller tiltak ved 26 ukers tidspunkt
- Samarbeid med helsevesenet, herunder oppfølging av strategi for Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet om felles innsats for arbeid og helse
- Sykmeldte med unntak fra aktivitetskravet
- Bruk av gradert sykmelding
- Oppfølging av sykmeldte med og uten arbeidsgiver
- Utvikling i mottakere av gradert uføretrygd
- Oppfølging av underveisvurdering av IA- avtalen
- Oppfølging av IA-avtalen (rapporteres i IA-vedlegget)
(nøkkelinformasjon som er en del av etatens oppfølging av IA-avtalen kan rapporteres i IA-vedlegget).

Oppdrag:

- Direktoratet skal gjennomføre en analyse av utfordringer og behov for tiltak for at flere unge som mottar AAP, skal komme raskest mulig over i et ordinært arbeid.

3.2.2 Støtte opp under arbeidsgivernes inkluderingsinnsats

Arbeids- og velferdsetatens dialog med arbeidsgivere om mulighetene for gjennomføring av arbeidsrettede tiltak i virksomhetene skal styrkes. Dette omfatter dialog med virksomhetene i forbindelse med oppfølging av brukere med behov for arbeidsrettet bistand.

I arbeidet med sykefraværsoppfølging skal etaten sørge for at arbeidsgivere som ber om tidlig dialogmøte 2 for sykmeldt arbeidstaker, får gjennomført dette så langt det er hensiktsmessig.

NAV Arbeidslivssenter er en del av Arbeids- og velferdsetatens samlede tilbud til arbeidsgiverne, og skal i særlig grad bistå virksomhetene i deres arbeid med utvikling av mer inkluderende arbeidsplasser med sikte på måloppnåelse av IA-avtalens tre delmål.

Styringsparameter:

- Andel arbeidsgivere som har fått nødvendig bistand fra etaten skal øke

Nøkkelinformasjon:

- IA- vedlegget, jf nøkkelinformasjon under 3.2.1

3.3 Gode levekår for de vanskeligst stilte

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal innenfor sitt ansvarsområde bidra til å forebygge og redusere fattigdom, fremme sosial inkludering og bygge et sterkere sosialt sikkerhetsnett, herunder legge til rette for funksjonshemmede i arbeidsliv og dagligliv. Direktoratets bidrag omfatter innsats også innenfor de andre målene i tildelingsbrevet.

3.3.1 Tilrettelegge for god kompetanse og kvalitet i de sosiale tjenestene i NAV-kontoret

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal bidra til innføring av aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år fra 1. januar 2017. Direktoratet skal gjennomføre tiltak som bedrer kvalifiseringsprogrammets tilgjengelighet og tilrettelegger for individuelt tilpassede program, brukervedvirkning og god oppfølging.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal arbeide for at NAV-kontorene styrker barneperspektivet i tråd med formålsbestemmelsen i sosialtjenesteloven. Dette for å sikre at det tas særlige hensyn til barns behov i alle vurderinger der tjenestemottaker har barn.

Arbeidet med å høyne kompetanse, kvalitet og tilgjengelighet i tilbudet om økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning i kommunene videreføres.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal delta i områdesatsinger i indre Oslo øst og Grønland i Oslo.

Direktoratet skal bidra til at NAV-kontorene har den nødvendige kompetansen om særlige problemer og behov relatert til henvendelser fra personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, tvangsekteskap og menneskehandel. NAV Grünerløkka har særskilt ansvar for og kompetanse om menneskehandel, og direktoratet skal medvirke til at erfaringene herfra spres til andre NAV-kontor ved behov.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennom forvaltning av tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret etter nytt regelverk bidra til et helhetlig og samordnet tjenestetilbud tilpasset brukernes behov og økt kvalitet på tjenestene.

Arbeidet med å legge til rette for samarbeid mellom arbeids- og velferdsforvaltningen og sosiale entreprenører og frivillig sektor videreføres. Direktoratet må være forberedt på å bidra i gjennomføringen av pilot knyttet til utprøving av en modell for velferdsobligasjoner.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal videreføre arbeidet med å legge til rette for automatisk datafangst fra kommunale fagsystemer til målekortene. Det skal videre legges til rette for en utfasing av rapportering gjennom SurveyXact på kvalifiseringsprogrammet så snart som mulig.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal delta i samarbeidet om tverrsektorielle strategier og satsinger:

- Direktoratet skal følge opp tiltak og delta i samarbeidet med andre direktoratet om *Barn som lever i fattigdom. Regjeringens strategi (2015–2017)*.
- Direktoratet skal bidra med kunnskap om de sosiale tjenestene i 0-24-samarbeidet og arbeidsrettet brukeroppfølging og arbeidet for økt gjennomføring i videregående opplæring.
- Direktoratet skal i samarbeid med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken (koordinator), Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet gjennomføre den nasjonale strategien for boligsosialt arbeid *Bolig for velferd (2014-2020)*. Direktoratene skal levere felles status- og avviksrapport 1. oktober og hvert direktorat skal følge opp målsettinger og tiltaksplan for strategiperioden. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp anbefalingene i direktoratenes sluttrapport om bedre styringsinformasjon, og må sette av ressurser til å oppdatere, sikre bruk og videreutvikle den digitale *Veiviser Bolig for velferd*. Strategien skal evalueres midtveis. Arbeids- og velferdsdirektoratet må være forberedt på å bidra i dette arbeidet i 2017.
- *Opptrappingsplanen for rusfeltet* (Prop.15 S (2015–2016)) skal bidra til en forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på rusfeltet. Planen har målsettinger på levekårsområder som arbeid, økonomi, sosiale forhold, skole, utdanning, bolig, barnevern, ernæring og helse- og omsorgsfeltet. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp Arbeids- og sosialdepartementets tiltak i planen. Helsedirektoratet skal koordinere direktoratenes arbeid. Arbeids- og velferdsdirektoratet må være forberedt på å bidra i dette arbeidet i 2017. Status og framdrift på de ulike tiltakene skal rapporteres årlig, og rapporteringen skal gi grunnlag for en årlig oppsummering som viser måloppnåelse og framdrift for tiltakene.
- Direktoratet skal bidra i oppfølgingen av Arbeids- og sosialdepartementets tiltak i ny handlingsplan mot menneskehandel og handlingsplan mot tvangsekteskap.
- Regjeringen har besluttet å etablere et tverrdepartementalt tilbakeføringsutvalg der JD, KD, ASD, HOD og KMD deltar. Utvalget skal blant annet utarbeide en strategiplan i løpet av første halvår 2017 basert på forslagene i rapporten *"Helhetlig tilbakeføring etter gjennomført straff"*. Arbeids- og velferdsdirektoratet må påregne oppdrag i forbindelse med dette arbeidet.

Nøkkelinformasjon:

Direktoratet skal rapportere om gjennomføring av tiltak under dette målet samt øvrige initierte tiltak som bidrar til gode levekår for de vanskeligst stilte.

- Innføring av aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år

- Kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad
- Tiltak for å styrke barneperspektivet i NAV-kontorene
- Tiltak overfor utsatte unge
- Økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning i kommunene

Oppdrag:

- Direktoratet skal utarbeide en rapport om tilstand og utviklingstrekk samt utfordringer for NAV på fattigdomsfeltet. Endelig rapport skal oversendes sammen med virksomhetsrapporten for 2. tertial (utkast oversendes i 1. tertial).
- Direktoratet bes oppsummere og vurdere erfaringer med NAV-kontorenes forvaltning av retten til kvalifiseringsprogram sett i sammenheng med plikten til å stille vilkår om aktivitet for mottakere av økonomisk stønad under 30 år. Frist 3. tertial 2017.
- Direktoratet bes oppsummere erfaringer og evalueringen av forsøk med NAV-veiledere i videregående skole, og vurdere videre innretning av tiltaket. Frist 1. tertial 2017.
- Direktoratet bes bidra inn i arbeidet som ledes av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet med å revidere håndbok for kommunene om arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger.
- Direktoratet bes oppsummere erfaringer med og vurdere behovet for evaluering av tilskudd over kap.621, post 70, og foreslå en plan for evaluering. Frist 1. tertial 2017. Direktoratet bes spesielt vurdere forholdet til statsstøtteregulverket når det gjelder tilskudd til sosialt entreprenørskap, og vurdere behov for endringer av regelverket.
- Det skal startes opp et tre-åring pilotprosjekt mellom Klepp, Time og Hå kommune, No Limitation og NAV for å sikre fleksibelt ettervern og jobb for tidligere innsatte, jf. Innst. 15 S (2016-2017). Prosjektet er planlagt igangsatt fra 2. halvår 2017. Departementet ber om tilbakemelding på hvordan prosjektet er tenkt iverksatt i forbindelse med rapporteringen pr. 1. tertial.

3.3.2 Bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan ha en aktiv hverdag

Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for at personer med redusert funksjonsevne får rett hjelpemiddel og nødvendig tilpasning av hjelpemidlet innen rett tid. Arbeids- og velferdsetaten skal sørge for god kvalitet i alle ledd i hjelpemiddelforvaltningen. Det skal være god intern kontroll i forvaltningen av materiell og utstyr, i formidlingen av tjenester fra egne ansatte og ved kjøp av tjenester fra eksterne.

Hjelpemidler og tilrettelegging til barn og unge skal prioriteres. Det samme gjelder hjelpemidler og tilrettelegging på arbeidsplassen eller i utdanningssituasjonen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal bidra med innspill til departementet i den videre utviklingen av hjelpemiddelområdet – herunder bruk og implementering av ny teknologi.

Departementet viser til at døvblindes rett til tolke- og ledsagerhjelp i folketrygden er utvidet fra 1. januar 2017, jf. brev av 2. januar 2017 om fastsetting av forskrift.

Nøkkelinformasjon:

- Hjelpemiddelsentralenes innsats for å få folk i arbeid/til å stå i arbeid samt innsats for at barn og unge kan ha en aktiv hverdag

Oppdrag:

- Et ekspertutvalg foretar en helhetlig gjennomgang av hjelpemiddelpolitikken, og leverer etter planen sin rapport i februar 2017. ADS vil ha behov for bistand fra etaten i arbeidet med oppfølgingen av utvalgets forslag.
- Departementet skal opprette en arbeidsgruppe som skal utvikle styringsinformasjon under målet "Bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan ha en aktiv hverdag". Arbeids- og velferdsetaten skal delta i arbeidsgruppen. Departementet kommer tilbake til dette i eget brev.

3.4 Sikre økonomiske rettigheter gjennom god ytelsesforvaltning

Det er en sentral oppgave for Arbeids- og velferdsetaten å sikre at brukere får utbetalt rett ytelse til rett tid. Etaten skal sikre god balanse mellom kravene til kvalitet og kravene til produksjon.

En god forvaltning av inntektssikringsordningene innebærer at etaten legger til rette for oppfølging og kontroll av om vilkårene for ytelsene er oppfylt. Aktivitetskravene og kravene til mobilitet skal praktiseres konsekvent og strengt. Videre er forebygging og avdekking av trygdesvindler en sentral oppgave for etaten.

3.4.1. Sikre riktig ytelse til rett tid

Etaten skal sikre rett ytelse til rett tid og arbeide for å motvirke en midlertidig reduksjon i produksjonen som følge av gjennomført spesialisering. Etaten skal sikre at personer ikke blir stående uten ytelse til livsopphold ved overgang fra en ytelse til en annen. Brukerne skal få informasjon om reell saksbehandlingstid på etatens nettsider.

Arbeids- og velferdsetaten skal fortsette det systematiske arbeidet med å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen, og utvikle og iverksette nødvendige planer og strategier for å lykkes med dette arbeidet. Etaten skal gjennomføre regelmessige kvalitetsmålinger på stønadsområder der systemer for kvalitetsmålinger er etablert, og fortsette arbeidet med å innføre kvalitetsmålinger på nye stønadsområder.

Etaten skal forebygge, avdekke og innkreve feilutbetalinger og fortsette det systematiske arbeidet med å utvikle og forbedre forvaltningen av området. Etaten skal prioritere tiltak og arbeid som gir størst reduksjon i feilutbetalinger, alternativt høyest tilbakekrevd beløp. Direktoratet har på oppdrag fra departementet utarbeidet en handlingsplan med en gjennomgang av hele feilutbetalingsområdet. Departementet vil ha dialog med direktoratet om oppfølging av planen og videre prioriteringer på området.

Arbeids- og velferdsetaten skal benytte de virkemidler som er tilgjengelige for innkreving av underholdsbidrag, herunder utnytte mulighetene gjennom de internasjonale konvensjoner Norge er tilsluttet og bilaterale avtaler på området.

I det pågående arbeidet med å forberede nye samordningsregler for yngre årskull, skal Arbeids- og velferdsdirektoratet ha god dialog og kontakt med SPK.

Departementet viser til at lovproposisjoner om endringer i trygderegelverket i lys av asylsøkersituasjonen og endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger som vil legges frem våren 2017. Arbeids- og velferdsdirektoratet bes om å sette i gang nødvendige prosesser for implementering av endringene. Videre vises det til lovproposisjonen om ny pleiepengeordning, jf Prop. 48 L (2016–2017), der det er varslet at det tas sikte på at reglene skal i kraft 1. oktober 2017, jf også brev av 20. desember 2016. Arbeids- og velferdsdirektoratet bes om å sette i gang nødvendige prosesser for implementering av endringene.

Styringsparameter:

- Andel saker som behandles innen normert tid skal være minst 80 prosent samlet for alle ytelser. Andel saker som behandles innen normert tid skal være minst 75 prosent for alle ytelsesområder.²
- Andel dagpengekrav som anvises innen 21 dager skal være på minst 80 prosent.
- Følgende kvalitetsparametere skal oppfylles:
 - Andel nye alderspensjoner med korrekt første gangs utbetaling er minst 98 prosent
 - Andel barnebidragssaker med korrekt førstegangsvedtak er minst 90 prosent
 - Andel sykepengesaker med korrekt førstegangsvedtak er minst 95 prosent

Nøkkelinformasjon:

- Utvikling i saksbehandlingstider (herunder også saker til behandling og ytre grense saker), herunder antall serviceklager knyttet til saksbehandlingstid
- Kvalitet i ytelsesforvaltningen
- Klager/omgjøringsvedtak
- Ytelser til revurdering/innkreving/foreldelse

Oppdrag:

- Arbeids- og velferdsetaten skal utarbeide en oppdatering av analysen for utbetalinger etter særreglene i folketrygdloven for personer med flyktningstatus som ble gjort i 2016 i forbindelse med implementering og oppfølging av forslagene i høringsnotat om endringer i trygdlovgivningen i lys av asylsøkersituasjon. Analysen skal gjelde følgende ytelser: Alderspensjon, uføretrygd, ytelser til gjenlevende ektefelle, barnepensjon, overgangsstønad til enslige forsørgere, arbeidsavklaringspenger og hjelpemidler. Analysen må være basert på de siste tilgjengelige data fra UDI.
- Arbeids- og velferdsdirektoratet skal følge opp iSupport prosjektet for best mulig å sikre at iSupport kan tas i bruk. Direktoratet skal gi bistand i arbeidet med å vurdere administrative kostnader, gjennomføringsevne, IKT mv. i forhold til forslag til endring.
- Den sentrale løsningen for elektronisk utveksling av opplysninger mellom medlemsland i henhold til trygdeforordningene 883/2004 og 987/2004 har planlagt

² Departementet er kjent med at det er risiko for at resultatene i 2017 vil ligge under kravene som er formulert i styringsparametere. Det legges til grunn at effektivisering og produktivitetsforbedrende tiltak gjennom spesialisering i ytelsesforvaltning vil oppnå en gradvis bedring av resultatene gjennom året.

produksjonsstart 3. juli 2017. I tillegg kommer en 24 måneder lang overgangsperiode. Etaten skal planlegge slik at de er koblet på løsningen innen utgangen av overgangsperioden.

- Partene i arbeidslivet skal i 2017 evaluere Avtalefestet pensjon i privat sektor. Direktoratet må i den forbindelse sette av ressurser for å bistå i dette arbeidet.
- Departementet skal lede en partssammensatt arbeidsgruppe for å vurdere ulike modeller for arbeidsgiverbetaling mv ved permittering. Etaten må sette av ressurser for å bistå i arbeidet.
- Det er oppnevnt et offentlig utvalg som skal gå gjennom overføringsordningene og tjenestetilbudet til familier med barn under 18 år. Barne- og likestillingsdepartementet vil ha behov for bistand fra direktoratet i arbeidet med oppfølgingen av utvalgets forslag.
- Stortingets behandlet 2. juni 2016 Representantforslag om nye tiltak for å sikre hjelp og støtte til flerlingfamiliene. Det ble gjort følgende vedtak: *Stortinget ber regjeringen iverksette en levekårskartlegging om flerlingfamilier, enslige med flere barn i småbarnsalder, familier med barn som har alvorlig sykdom eller funksjonsnedsettelse, familier som har alvorlig sykdom hos foreldrene, og andre med spesielle omsorgsbehov.* Direktoratet bes gjennomføre en slik kartlegging. BLD vil komme tilbake til dette oppdraget i eget brev.

3.4.2 Forebygge og avdekke trygdemisbruk

Arbeids- og velferdsetaten skal forebygge og avdekke trygdesvindler. Det skal gjennomføres risikoanalyser for å identifisere områder som er særlig utsatt for trygdesvindler, der også behovet for nye eller supplerende virkemidler og om fordelingen av ressurser mellom forebyggende tiltak og etterfølgende kontroll gir best mulig effekt blir vurdert. Samarbeidet med andre aktører videreføres og utvikles.

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skal være høyt prioritert i 2017. Innsatsen skal omfatte både forebygging og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og ha et helhetlig aktørperspektiv. Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet skal følges opp gjennom etatenes arbeid, og i samarbeid mellom etatene.

Arbeidstilsynet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og politiet skal styrke samordningen av innsatsen for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, nasjonalt og regionalt. Et viktig mål for myndighetssamarbeidet er bedre utnyttelse av etatenes virkemidler slik at de samlet gir best mulig effekt.

Etatene må sørge for at felles prioriteringer for innsatsen gjøres med utgangspunkt i analyser og kunnskap. Det nasjonale tverretatlige senteret for analyse og etterretning skal levere kunnskapsprodukter til etatene og det tverretatlige samarbeidet. Det forventes også at etatene felles operative innsats bidrar til en systematisk kunnskapsutvikling av hvordan omfanget av arbeidslivskriminaliteten utvikler seg og identifiserer nye kjennetegn ved denne kriminaliteten.

Det skal være et praktisk og operativt samarbeid mellom etatene på lokalt nivå. Dette skal være formalisert, for eksempel gjennom samarbeidsavtaler, og forankret i en felles forpliktende nasjonal handlingsplan.

Det pågående samarbeidet ved de samlokaliserte sentrene i Bergen, Stavanger, Trondheim, Kristiansand og Oslo skal utvikles og styrkes ytterligere. I 2017 styrkes og utvides dette samarbeidet ytterligere gjennom snarlig etablering av to nye samlokaliserte enheter. Det er bevilget til sammen 25 mill. kroner til Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten til dette formål. Sentrene skal etableres så snart som mulig og lokaliseres dit hvor det etter etatens vurdering vil ha størst effekt i arbeidet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Alle etatene som deltar i sentrene skal stille ressurser til rådighet slik at både sentrene og etatene kan bekjempe arbeidslivskriminalitet på en effektiv og slagkraftig måte. Det skal utvikles en felles styringsmodell og tydeliggjøre roller og rammer for samarbeidet.

De fire samarbeidene etatene skal utarbeide en felles rapport hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av samarbeidet innen 15. februar 2018. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal også omtale resultatene av innsatsen mot arbeidslivskriminalitet innenfor eget forvaltningsområde i årsrapporten.

Nøkkelinformasjon:

- Utvikling og status i arbeidet mot trygdemisbruk
- Utvikling og iverksetting av kvalitetskontroller/nøkkelkontroller i ytelsesforvaltningen og andre tiltak for å forebygge trygdemisbruk

3.5 Brukeropplevelser

Arbeids- og velferdsetaten skal ha effektive og brukerrettede tjenester som bidrar til gode brukeropplevelser. Forenklinger og forbedringer av brukernes møte med forvaltningen skal ha høy prioritet i etatens utviklingsarbeid,

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennomføre årlige personbrukerundersøkelser og brukerundersøkelse blant arbeidsgivere. Det skal utarbeides en brukermelding.

3.5.1 Gode brukermøter preget av respekt, service og brukermedvirkning

Respekt og service skal kjennetegne kontakten mellom forvaltningen og brukerne. Arbeidsgivere skal få tjenester av god kvalitet. Brukermedvirkningen i dialogen mellom den enkelte bruker og den ansatte ved NAV- kontoret skal vektlegges. Brukermedvirkning i utviklingen av tjenestene skal også vektlegges, og det skal vær god dialog og samhandling i brukerrådene.

Styringsparametere:

- Andelen brukere som er fornøyd med helhetlig service skal øke
- Andelen arbeidsgivere som er fornøyd med helhetlig service skal øke

Nøkkelinformasjon:

- Informasjon om individuell og systembasert brukermedvirkning
- Resultater brukerundersøkelsen, herunder brukere som opplever å bli møtt med respekt

3.5.2 Lett tilgjengelige tjenester og informasjon tilpasset brukerens behov

Arbeids- og velferdsetaten skal arbeide for å bedre brukernes møte med forvaltningen, både via internett, brev, telefon og personlig oppmøte på NAV-kontoret. Informasjon og veiledning gjennom de ulike kanalene skal være korrekt, ha et klart språk og i størst mulig grad tilpasses brukernes forutsetninger og behov. Mangfoldperspektiver skal ivaretas. Brukere av Arbeids- og velferdsetaten som ikke trenger personlig oppfølging, skal i størst mulig grad få sitt tjeneste- og informasjonsbehov dekket av selvbetjening og internettbaserte løsninger, jf kap. 4 Forvaltning og IKT- utvikling. Etaten skal legge til rette for økt digital deltakelse og sørge for at informasjon og tjenester er tilgjengelig også for de som ikke selv kan benytte seg av digitale verktøy.

Styringsparametere:

- Andel brukere som opplever å få lett tilgjengelig og god informasjon
- Minst 65 % av alle nye søknader om pensjon i 2016 skal være ved bruk av selvbetjeningsløsning.

Nøkkelinformasjon:

- Bruk av selvbetjeningsløsninger
- Utvikling av tjenester for god informasjon
- Brukermelding
- Resultater fra brukerundersøkelser
- Serviceklager
- Hvordan utvikles tjenester og informasjon slik at de er tilpasset ulike brukergruppers behov

4. FORVALTNING OG IKT- UTVIKLING

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal fortsette det systematiske arbeidet med å videreutvikle arbeids- og velferdsforvaltningen. Som beskrevet i pkt. 2 er det et overordnet mål å bidra til at flere kommer i arbeid og færre på helserelaterte ytelser. Utviklingsarbeidet i etaten skal så langt det er mulig understøtte dette målet. Ressursbruken skal vris i retning av å styrke og prioritere det arbeidsrettede oppfølgingsarbeidet.

4.1 Utvikling av partnerskapet

Direktoratet skal legge til rette for et godt og likeverdig samarbeid mellom stat og kommune om NAV-kontorene (partnerskapet). NAV-kontorene skal få større handlefrihet til å tilpasse tjenestene til individuelle behov. Det er veilederne ved NAV-kontoret som har direkte kontakt med brukerne, og som har de beste forutsetningene for å finne frem til gode løsninger for den enkelte. Større lokal handlefrihet stiller større krav til ledelse og kompetanse i NAV-kontorene. Meld. St. 33 (2015-2016) slår fast at NAV-kontorene bør ha en viss størrelse både for å sikre et fagmiljø som kan utvikle den lokale tjenesteytingen og for å dekke større

arbeidsmarkedsregioner. Etaten skal videreføre en god dialog med kommunene for å utvikle NAV-kontor med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til beste for brukerne.

I den videre utviklingen av IKT-systemene skal direktoratet finne samarbeidsformer med kommunesektoren som legger til rette for best mulig integrasjon mellom kommunale og statlige systemer.

4.2 Effektiv ressursbruk

Direktoratet må i dialog med departementet fortsette og intensivere arbeidet med utvikling av nøkkeltall, analyser og gevinstberegninger som gir god styringsinformasjon og et bedre grunnlag for å vurdere ressursbruken og ressursituasjonen i Arbeids- og velferdsetaten. Målet er at man i løpet av 2017 har videreutviklet analysegrunnlaget slik at det gir et godt grunnlag for å vurdere produktivitetsutvikling, gevinstrealisering og ressursbehov.

Arbeids- og velferdsetaten skal videreføre arbeidet med å effektivisere driften samtidig som kvaliteten i arbeidet opprettholdes eller bedres. Frigjorte ressurser som beholdes i etaten skal nyttes i den arbeidsrettede oppfølgingen i tråd med de planene som er lagt for dette. Arbeidet med utvikling av bedre IKT-løsninger for å støtte oppfølging av brukere skal prioriteres innenfor de rammer som er tilgjengelige.

4.3 IKT-utvikling

Prosjekt 2 startet høsten 2016. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal styre og følge opp prosjektet i tråd med Sentralt styringsdokument. Vesentlige avvik som har betydning for sikker gjennomføring av prosjektet innenfor de rammene som er gitt i mandat og styringsrammer, skal tas opp med departementet i tråd med fastsatte retningslinjer.

Parallelt med gjennomføringen av Prosjekt 2 må det gjennomføres en dreining og forsterkning av utviklingsaktiviteter knyttet til arbeid og gode digitale brukertjenester. Direktoratet må legge til rette for en dialog med departementet om den totale utviklingsporteføljen for å drøfte mulighetene for en god fremdrift i digitaliseringsarbeidet innenfor rammen av en sikker forvaltning og drift av løpende oppgaver og av IKT-systemene i Arbeids- og velferdsetaten totalt sett.

Inntil nye systemløsninger er på plass må etaten i mellomtiden gjennomføre kompensierende tiltak for å redusere risiko for sikkerhetsbrudd og sikre etterlevelse av økonomireglementet og krav til informasjonssikkerhet og personvern. Arbeids- og velferdsdirektoratet må vurdere kostnader og nytte av slike midlertidige tiltak basert på risiko- og sårbarhetsanalyser.

4.4 Utvikling av kompetanse og kunnskapsbaserte tjenester

Tjenesteutvikling og praksis i arbeids- og velferdsforvaltningen være kunnskapsbasert.

God kompetanseutvikling i Arbeids- og velferdsetaten forutsetter samarbeid på tvers av ansvarsområder og tjenester, og at eksisterende kompetanse tas i bruk på hensiktsmessige og effektive måter. Kompetanseutvikling i NAV-kontoret skal skje gjennom statlig og kommunalt samarbeid.

Forsknings- og utviklingsvirksomheten og kunnskapstilfanget på arbeids- og velferdsfeltet er betydelig, og det er viktig å etablere et godt samarbeid mellom etaten og relevante utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer. Det er behov for å sammenstille den forskningsbaserte, den erfaringsbaserte og den brukerbaserte kunnskapen som utvikles og gjøre den mer tilgjengelig og relevant for alle deler av forvaltningen, slik at kunnskapen kan bidra til kvalitetsforbedring av tiltak og tjenester og støtte opp om målet om myndige NAV kontor. Det innebærer både å ha oversikt over kunnskapsutviklingen på feltet, og å legge til rette for en lærende organisasjon hvor kunnskap formidles og tas i bruk i forvaltningen på hensiktsmessige måter.

Som en oppfølging av Meld. St. 13 (2011–2012) *Utdanning for velferd - Samspill i praksis* skal det settes i gang tiltak som skal øke kvaliteten i helse- og sosialfagutdanningene gjennom et nasjonalt styringssystem for utdanningene. Arbeids- og velferdsforvaltningen vil sammen med andre relevante tjenester og utdanningsinstitusjonene være sentrale deltakere i det nye systemet. Departementet vil komme tilbake til denne saken i et eget brev.

Nøkkelinformasjon:

- Status for arbeidet med å utvikle arbeids- og velferdsforvaltningen i tråd med punktene 4.1-4.4

Oppdrag:

- Direktoratet bes rapportere på resultater av gjennomførte forsøk og evalueringer, og om hvordan resultatene er /vil bli fulgt opp i etaten.
- Arbeids- og velferdsdirektoratet skal innen utgangen av 2017 gjennomføre et strategi- og planarbeid som skal beskrive hvordan føringene i Digital agenda skal realiseres i Arbeids- og velferdsetaten. Det vises til regjeringens fellesføring som fremgår i neste punkt.
- Arbeids- og velferdsetaten skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med for eksempel omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal Arbeids- og velferdsetaten gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder. Det vises til rundskriv H-3/17 og digitaliseringsrundskrivet fra KMD.
- Skatteetaten fortsetter i 2017 prosjektet for å modernisere Folkeregisteret, jf. omtale i Prop. 1 S (2016-2017) for Finansdepartementet. Moderniseringen krever også endringer i Arbeids- og velferdsetaten grensesnitt mot Folkeregisteret slik at etaten kan sende opplysninger digitalt til Folkeregisteret. Arbeids- og velferdsetaten skal i 2017 derfor prioritere arbeidet med å etablere nødvendige IKT-grensesnitt i samarbeid med Skatteetaten. Det er satt av inntil 5 mill. kroner til Arbeids- og velferdsetaten arbeid med dette i Skatteetatens kostnadsramme for prosjektet. Arbeids- og velferdsetaten må også gjøre tilpasninger for å kunne benytte opplysningene fra et

modernisert Folkeregister. Arbeids- og velferdsetaten skal i 2017 derfor fortsette å planlegge hvordan et modernisert Folkeregister kan utnyttes i etatens oppgaveløsning.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

5.1 Rapporteringsform og hyppighet

Styringsparametere

Direktoratet skal rapportere tertialvis på status for styringsparametere, og sammenligne med samme tidspunkt eller periode året før (der det eksisterer historisk statistikk), og med forrige rapportering. Status skal presenteres tabellarisk.

Nøkkelinformasjon

Nøkkelinformasjon gir en oversikt over nødvendig informasjon for å kunne beskrive måloppnåelsen mer utfyllende både på samfunns- og brukereffektnivå og produkt/prosessnivå.

Rapportering om måloppnåelse:

Det skal gis en utfyllende rapportering og vurdering av måloppnåelse 1. og 3. tertial (årsrapport). Både styringsparametere, nøkkelinformasjon, samt statistikk og eventuelle resultater fra evalueringer skal inngå i rapporteringen. Det vises for øvrig til omtale under 5.2 om krav til årsrapport. I 2. tertial skal det gis en kort overordnet vurdering av måloppnåelsen samt en forenklet rapportering på områder uten styringsparametre. Det skal gis en mer utfyllende redegjørelse på områder der det foreligger vesentlige avvik i forhold til de mål- og resultatkrav som foreligger eller i gjennomføringen av pålagte oppgaver i etaten.

Rapportering instruks

Etaten skal i årsrapporten gi en kortfattet rapportering om hvordan faste oppgaver og aktiviteter som er omtalt i Instruks om virksomhets- og økonomistyring, er ivaretatt, herunder om det har oppstått uforutsette avvik eller utfordringer.

Oppdrag

Etaten skal, hvis ikke annet er angitt, rapportere i årsrapporten på status og eventuelle resultater av oppdragene.

Særskilt rapportering

I vedlegg 2 følger en oversikt over særskilt rapportering. Rapporteringshyppigheten er angitt i vedlegget.

5.2 Styringsdialogen i 2017

Det skal gjennomføres tertialvise etatsstyringsmøter, jf. vedlegg 3 styringskalenderen.

Virksomhetens årsrapport til departementet skal være i henhold til kravene i bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.5.1 og 2.3.3. Virksomheten skal påse at de innenfor disse bestemmelsene avlegger en årsrapport som ivaretar tildelingsbrevets krav til rapportering.

Årsrapporten for 2017 skal foreligge senest 15. mars 2018. Rapporten publiseres på virksomhetens nettsider etter at den er behandlet i etatsstyringsmøte.

Årsrapporten og tertialrapportene sendes i kopi til Riksrevisjonen, samtidig med oversendelsen til departementet.

I tillegg til tertialvise etatsstyringsmøter, legges det opp til styringsmøter om særlige problemstillinger (særmøter) i de månedene som ikke faller sammen med etatsstyringsmøtene. I særmøtene vil en i utgangspunktet ta opp saker basert på vurdering av risiko og vesentlighet. I 2017 vil to av møtene omhandle langsiktige styringsutfordringer og i to av møtene vil kunnskapsfunksjonen være tema. Departementet vil informere om aktuelle tema på særmøtene i god tid før møtene.

5.3 Øvrige møter

Kontaktmøter

Kontaktmøtene med politisk ledelse i Arbeids- og sosialdepartementet vil fortsette i 2017. Departementet kommer tilbake til tidspunkt. Rapporteringen til møtene vil bl.a. være knyttet til overordnede aktuelle problemstillinger.

Fagmøter

Det vil på vanlig måte være behov for å gjennomføre fagmøter mellom departementet og direktoratet om ulike tema i 2017.

6. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER

6.1 Arbeids- og sosialdepartementet

Arbeids- og sosialdepartementet stiller følgende til rådighet på kapitler og poster med tilhørende stikkordsfullmakter slik det fremgår nedenfor.

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 601, Utredningsvirksomhet, forskning m.m	
Post 21 Spesielle driftsutgifter	3 325
Post 70 Tilskudd	2 300
Kap. 604 Utviklingstiltak i Arbeids- og velferdsforvaltningen	
Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 45	49 000
Post 45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> kan nyttes under post 21	372 000
Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten	
Post 01 Driftsutgifter	11 435 967
Post 21 Spesielle driftsutgifter	31 906
Post 22 Forsknings- og utredningsaktiviteter	48 704

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000-kroner)
Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	267 780
Post 70 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	
Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
Post 21 Spesielle driftsutgifter	77 550
Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	155 760
Post 70 Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	93190
Post 74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	12 990
Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak	
Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 720 609
Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 326 990
Post 78 Arbeids- og utdanningsreiser	64 460
Post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet	58 590
Kap. 635 Ventelønn	
Post 01 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	30 000
Kap. 660 Krigspensjon	
Post 70 Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	85 800
Post 71 Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	213 800
Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)	
Post 70 Tilskudd	1 930 000
Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år	
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	325 000
Kap. 2541 Dagpenger	
Post 70 Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	16 300 000
Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v.	
Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	975 000
Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far	
Post 70 Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	2 510 000
Post 72 Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000
Post 73 Utdanningsstønad	42 000
Post 75 Tilskudd til flytting for å komme i arbeid	200
Post 76 Forskuttering av underholdsbidrag	715 000
Kap. 2650 Sykepenger	
Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv. <i>overslagsbevilgning</i>	36 630 000
Post 71 Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 400 000

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000-kroner)
Post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	750 000
Post 73 Tilskudd til tilretteleggingstiltak mv., <i>kan overføres</i>	323 656
Post 75 Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 040 000
Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger	
Post 70 Arbeidsavklaringspenger , <i>overslagsbevilgning</i>	34 510 000
Post 71 Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000
Post 72 Legeerklæringer	415 000
Kap. 2655 Uførhet	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	83 812 000
Post 75 Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000
Post 76 Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	43 000
Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
Post 70 Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 867 000
Post 71 Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 632 000
Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	133 000
Post 74 Tilskudd til biler	709 500
Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	2 918 700
Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	271 200
Post 77 Ortopediske hjelpemidler	1 305 000
Post 78 Høreapparater	700 000
Post 79 Aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år	47 740
Kap. 2670 Alderdom	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	71 690 000
Post 71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	136 720 000
Post 72 Inntektpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	615 000
Post 73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	5 940 000

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000-kroner)
Kap. 2680 Etterlatte	
Post 70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 140 000
Post 71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	860 000
Post 72 Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	88 000
Post 74 Utdanningsstønad	400
Post 75 Stønad til barnetilsyn, <i>overslagsbevilgning</i>	5 830
Kap. 2686 Gravferdsstønad	
Post 70 Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	181 400
Kap. 3605 Arbeids- og velferdsetaten	
Post 01 Administrasjonsvederlag	24 170
Post 04 Tolketjenester	2 510
Post 05 Oppdragsinntekter	57 150
Post 06 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	25 150
Kap. 3634 Arbeidsmarkedstiltak	
Post 85 Innfordring av feilutbetaling, arbeidsmarkedstiltak	200
Kap. 3635 Ventelønn m.v.	
Post 01 Refusjon statlig virksomhet mv.	22 000
Post 85 Innfordring av feilutbetaling av ventelønn	200
Kap. 5701 Diverse inntekter	
Post 71 Refusjon ved yrkesskade	937 440
Post 73 Refusjon fra bidragspliktige	250 000
Post 80 Renter	1 700
Post 86 Innkreving av feilutbetalinger	718 000
Post 87 Diverse inntekter	35 800
Post 88 Hjelpemiddelsentraler m.m.	65 000
Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
Post 70 Dividende	220 000
Kap. 5705 Refusjon av dagpenger	
Post 70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	30 000

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000-kroner)
Post 71 Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	200

Føringer på enkelte kapitler og poster:

Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m

- Post 21 Spesielle driftsutgifter

Departementet viser til intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv 2014-2018 hvor partene er enige om å legge større vekt på kunnskapsutvikling, herunder også utprøving og evaluering av virkemidler.

Arbeids- og sosialdepartementet har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomføre følgende prosjekter i 2017:

- Sykmeldt i Jobb
- Arbeidsutprøving i egen virksomhet

Som følge av at det er innført en ny ordning med nettoføring av merverdiavgift, gis direktoratet fullmakt til å belaste kap. 601, post 21 med 3 325 000 kr og kap. 1633, post 01 med 375 000 kr i 2017.

- Post 70 Tilskudd

Det er tildelt 2,3 mill. kroner (halvårseffekt) over kap. 601, post 70 til et treårig pilotprosjekt mellom Klepp, Time og Hå kommune, No Limitation og NAV for å sikre fleksibelt ettervern og jobb for tidligere innsatte, jf. Innst. 15 S (2016-2017). Det vises for øvrig til oppdrag under kap. 3.3.1.

Kap. 604 Utviklingstiltak i Arbeids- og velferdsforvaltningen

- Post 21 Spesielle driftsutgifter,
- Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

For 2017 er det satt av en bevilgning på 440 mill. kroner til Prosjekt 2 i IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten, hhv 49 mill. kroner under post 21 og 391 mill. kroner under post 45. Tildeling under post 45 er imidlertid redusert med 19 mill. kroner som departementet holder igjen som usikkerhetsavsetning.

Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

- Post 01 Driftsutgifter

Driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten for 2017 er på 11 435, 967 mill. kroner. Det er foretatt et generelt effektivitetskutt til etaten tilsvarende 0,8 prosent tilsvarende 89, 696 mill kroner. I tillegg er bevilgningen redusert med 84,4 mill. kroner som følge av overgangen til digital post til innbyggere og næringsliv.

Det foreslås en styrking av bevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten på 20 mill. kroner for å drive oppfølging av ungdom under 30 år som har gått ledige i over åtte uker uten å ha kommet i arbeid eller utdanning. Dette er ledd i regjeringens nye ungdomssatsing som erstatter dagens ungdomsgarantier.

Driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten er styrket med 10. mill. kroner for å drive yrkesveiledning av personer på asylmottak i samarbeid med de fylkeskommunale karrieresentrene. Av de 10 mill. kronene skal 5 mill. kroner gå til veiledningsinnsats fra etaten, 3,3 tilføres Vox gjennom belastningsfullmakt og 1,7 mill. kroner gå til kompetanseheving.

Videre styrkes bevilgningen med 13 mill. kroner for etablering av et raskere spor inn i arbeidslivet for flyktninger som har kompetanse som er etterspurt i arbeidsmarkedet.

Driftsbevilgningen styrkes med 16 mill. kroner til styrking av NAV Kontaktsentrene for å ivareta henvendelser om sosiale tjenester ved NAV-kontorene.

Driftsbevilgningen styrkes med 13 mill. kroner som følge av flere tiltaksplasser og tilhørende økt behov for personellressurser i etaten. Det vises også til omtale under kap. 634 post 76.

For å utvide døvblindes rett til tolke- og ledsagerhjelp i folketrygden styrkes driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 7,1 mill. kroner. I tillegg skal 5 mill. kroner som ble bevilget til en styrking av driftsbevilgningen for at tolketjenesten skulle drive mer systematisk opplæring av kommunale ledsagere for døvblinde i statsbudsjettet for 2015, benyttes til dette formålet. Det vises også til omtale under kap. 2661, post 76.

Prosjektet EESSI skal innfri de kravene som følger av EU-forordning om at all utveksling av trygdeinformasjon skal skje ved bruk av elektroniske dokumenter, og driftsbevilgningen styrkes med 40 mill. kroner til dette formålet.

Driftsbevilgningen er videre redusert som følge av at driftsfasen til forsøk med ny medisinsk vurdering etter seks måneders sykmelding avsluttes.

Det operative samarbeidet mellom Arbeids- og velferdsetaten, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og politiet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet styrkes og driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten økes med 6,25 mill. kroner til dette formålet, jf omtale under kap. 3.4.2.

Utover dette er endringer under kap. 605 post 01 knyttet til overføring av midler til andre kapitler og poster i statsbudsjettet som følge av oppgaveoverføring, forenkling m.m. Dette gjelder rammeoverføring av 5,5 mill. kroner til kap. 1618 Skatteetaten, post 01 Driftsutgifter knyttet til etatens rekvirering av d-nummer og bruk av Skatteetatens kontrollregime.

- Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det skal settes av 6,5 mill. kroner til drift av Idèbanken - Inkluderende arbeidsliv.

- Post 22 Forsknings- og utredningsaktiviteter

Det settes av 48,7 mill. kroner til å finansiere forskning og utredningsaktiviteter på arbeids- og velferdsområdet. Midlene skal bidra til en kunnskapsbasert utvikling av arbeids- og velferdspolitikken.

- Post 70 Tilskudd til kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte (Raskere tilbake)

Ordningen med tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte (Raskere tilbake) i regi av Arbeids- og velferdsetaten innlemmes i ordinært tiltaksbudsjett fra 2017. Dette innebærer at 124,9 mill. kroner overføres fra kap. 605, post 70 til kap. 634, post 76. Disse midlene skal fortsatt rettes mot sykmeldte. Tjenester som i hovedsak er å anse som helsetjenester forankres i helsetjenesten, og 57 mill. kroner knyttet til behandlingstilbud og arbeidsrettet rehabilitering døgntilbud overføres til regionale helseforetak. I den forbindelse skal Arbeids- og velferdsetaten overføre eksisterende avtaler til regionale helseforetak fra 1. januar 2017. Det vises for øvrig til departementets brev av 14. oktober 2016.

Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering

- Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten styrkes med 12 mill. kroner som følge av at midler knyttet til opplæring og kompetanseheving av ansatte i NAV-kontorene/kommunene gjennom kurs, konferanser og nettverk i regi av fylkesmannsembetene overføres fra kap.621, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

- Post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, kan overføres

Posten reduseres med 12 mill. kroner som følge av at midler knyttet til opplæring og kompetanseheving av ansatte i NAV-kontorene/kommunene gjennom kurs, konferanser og nettverk i regi av fylkesmannsembetene overføres til kap.621, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Posten reduseres med 10 mill. kroner som ledd i innlemming av tilskudd til boligsosialt arbeid i rammetilskuddet til kommunene kap.571, post 60.

Posten reduseres med 10 mill. kroner i 2017 som følge av at tilskudd til kompenserende tiltak mot fattigdom blant barn og unge (utstyrsbanker, fritidsaktiviteter, ferietiltak mv.) overføres til kap.846, post 61 Nasjonal tilskotsordning mot barnefattigdom.

I 2015 ble det igangsatt et treårig prosjekt i regi av Nord-Trøndelag fylkeskommune for å prøve ut en modell hvor oppfølgingstjenesten får midler til å kjøpe tjenester fra attføringsbedrifter. Det er satt av 5 mill. kroner i året over denne posten til prosjektet. Da prosjektet først startet operativt i mars 2016, vil prosjektperioden bli forlenget til utgangen av 2018.

Som en del av områdesatsingen i indre Oslo øst er det satt av 4 mill. kroner til utvikling av sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte. Midlene tildeles av Arbeids- og velferdsdirektoratet etter søknad fra Oslo kommune.

Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

- Post 76 Tiltak for arbeidssøkere.

For 2017 legges det beregningsteknisk til grunn et samlet tiltaksnivå på 75 000 tiltaksplasser, hvorav om lag 17 000 for ledige og 58 000 for personer med nedsatt arbeidsevne. Av

tiltaks plassene for personer med nedsatt arbeidsevne finansieres 9 700 plasser under kap. 634, post 77.

Tiltaksaktiviteten styrkes i 2017 ved at regjeringens nye ungdomssatsing tilføres 10 mill. kroner til opplæringstiltak under kap. 634, post 76.

Fullmakt til å omdisponere inntil 100 mill. kroner fra kap. 634, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 605, post 01 Driftsutgifter til innsats i egenregi delegeres i sin helhet til Arbeids- og velferdsetaten, jf. vedlegg 1 om budsjettfullmakter. Etaten skal rapportere på innsats i egenregi som arbeidsmarkedstiltak i forbindelse med budsjettrapporteringen.

- Post 77 Varig tilrettelagt arbeid

Arbeids- og sosialdepartementet er gitt fullmakt til å omdisponere inntil 11 mill. kroner i 2017 fra kap. 634, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 77 Varig tilrettelagt arbeid i forbindelse med forsøk med varig tilrettelagt arbeid i kommunal regi. Departementet vil komme tilbake med nærmere informasjon.

Ved fordeling av tiltaksplasser mellom fylkene må det tas hensyn til fylker som har bedrifter som tilbyr landsdekkende VTA- tiltak.

Videreføring av drift og tiltaksplassene i Marensro-prosjektet i 2017 skal prioriteres innenfor rammen.

- Post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet

For å sikre at nye søkere som oppfyller inngangsvilkårene kan tas inn i ordningen er bevilgningen til funksjonsassistanse styrket med 15 mill. kroner.

Kap. 660 Krigspensjon

- Post 70 Tilskudd til militære og post 71 Tilskudd til sivile

Under kap. 660 Krigspensjon, post 70 Tilskudd til militære og post 71 Tilskudd til sivile tildeles midler til skadetur. Disse midlene forvaltes av Helfo. Tildelt beløp under kap. 660, post 70 og post 71 reduseres derfor med hhv. 0,2 og 1,2 mill. kroner til "Skadetur, militærpersoner" og "Skadetur, sivilpersoner".

Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler

- Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

For å utvide døvblindes rett til tolke- og ledsagerhjelp i folketrygden styrkes kap. 2661 post 76 med 6,2 mill. kroner. Samlet sett er det en styrking på 18, 3 mill. kroner knyttet til utvidelse av rettighetene til tolke- og ledsagerhjelp, jf også omtale under kap 605 post 01.

6.2 Barne- og likestillingsdepartementet

Barne- og likestillingsdepartementet stiller følgende til rådighet på kapitler og poster med tilhørende stikkordsfullmakter slik det fremgår nedenfor.

Kapitler/poster	Tildeling for 2017 (beløp i 1000- kroner)
Kap. 844 Kontantstøtte	
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 709 500
Kap. 845 Barnetrygd	
Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	15 180 000
Kap. 2530 Foreldrepenger	
Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	19 810 000
Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	612 000
Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	495 000
Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	54 000

Kap 844 Kontantstøtte

- Post 70 Tilskudd

Stortinget har vedtatt å øke satsen for kontantstøtte til 7 500 kroner pr. måned fra 1. august 2017 (jf, Innst. 14 S 2016-2017)).

Kap 2530 Foreldrepenger

- Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget har vedtatt å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til kroner 61 120 kroner fra 1. januar 2017 (jf, Innst. 14 S 2016-2017)).

Med hilsen

Eli Telhaug
departementsråd

Ulf Pedersen
ekspedisjonssjef

Kopi m/ vedlegg:

Barne-, og likestillingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet,
Riksrevisjonen,
KS

BUDSJETTFULLMAKTER FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2017

Fullmakter som delegeres hvert år:

Delegering av fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110

Finansdepartementet har i rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet* gitt departementene fullmakt til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av dette rundskrivet. Oppdatert rundskriv finnes på Finansdepartementets nettsider [Rundskriv fra Finansdepartementet](#).

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer følgende fullmakter til underliggende virksomheter i 2017, jf. rundskriv R-110:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr, jf. rundskrivets punkt 2.2
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskrivets punkt 2.3
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, jf. rundskrivets punkt 2.5

I henhold til rundskrivets punkt 2.6 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger med inntil 5 prosent til investeringsformål.

Denne fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke departementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i kommende budsjetterminer.

Orientering om overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet "kan overføres" hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv R-2 fra Finansdepartementet om overføring av ubrukke midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

Særskilt vedtatte fullmakter for 2017

Omdisponeringsfullmakter

Det vises til Innst. 15 S (2016-2017), jf. Prop. 1 S (2016-2017) romertallsvedtak III.

For 2017 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet:

- Omdisponere inntil 100 mill. kroner fra kap.634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 01 Driftsutgifter.
- Omdisponere inntil 11 mill. kroner fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid i forbindelse med forsøket med VTA i kommunal regi. Omdisponere inntil 10 prosent av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
- Omdisponere et maksimalt beløp fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet på inntil 10 pst. av bevilgningen på post 79.

Tilsagnsfullmakter

Det vises til Innst. 15 S (2016-2017), jf. Prop. 1 S (2016-2017) romertallsvedtak V.

For 2017 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	2 916,3 mill. kroner

Totalt bevilgningsbehov og tilsagnsfullmakt under kap. 634, post 76

		(i mill. kroner)
	Totalt ressursbehov i 2017	7 746,5
-	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2017 og utbetales i 2018	1 070,0
+	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2016 og utbetales i 2017	1 044,1
=	Totalt bevilgningsbehov i 2017	7 720,6
	Behovet for tilsagnsfullmakt for å opprettholde tiltaksnivået over årsskiftet 2017/2018	1 846,3
+	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2017 og utbetales i 2018	1 070,0

Vedlegg 1

=	Totalt behov for tilsagnsfullmakt 2017	2 916,3
---	--	---------

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	77	Varig tilrettelagt arbeid	701,6 mill. kroner

Totalt bevilgningsbehov og tilsagnsfullmakt under kap. 634, post 77

		(i mill. kroner)
	Totalt ressursbehov i 2017	1 327
-	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2017 og utbetales i 2018	118,4
+	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2016 og utbetales i 2017	118,4
=	Totalt bevilgningsbehov i 2017	1 327
	Behovet for tilsagnsfullmakt for å opprettholde tiltaksnivået over årsskiftet 2017/2018	583,2
+	Behovet for tilsagnsfullmakt (pga. regnskapsmessig etterslep) til tiltaksaktivitet som gjennomføres i 2017 og utbetales i 2018	118,4
=	Totalt behov for tilsagnsfullmakt 2017	701,6

Fullmakt til å ettergi lån

Det vises til Innst. 15 S (2016-2017), jf. Prop. 1 S (2016-2017) romertallsvedtak VI.

For 2017 kan Arbeids- og velferdsdirektoratet ettergi rente- og avdragsfrie lån gitt til arbeidsmarkedstiltak for personer med nedsatt arbeidsevne der dette blir vurdert som nødvendig for å sikre den videre driften.

Fullmakt til nettobudsjettering

Det vises til Innst. 15 S (2016-2017), jf. Prop. 1 S (2016-2017) romertallsvedtak VII.

For 2017 gis Arbeids- og velferdsdirektoratet fullmakt til å nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, postene 1, 21 og 45, refusjoner av kommunenes andel av utgifter til opprettelse og drift av Nav-kontorer.

Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Ved krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, gir Arbeids- og sosialdepartementet fullmakt til Arbeids- og velferdsdirektoratet til å fatte vedtak for erstatningsbeløp opp til 300 000 kroner og utgiftsføre erstatningsbeløpet dette under kap. 471 post 71.

SÆRSKILT RAPPORTERINGSVEDLEGG 2017	
Flere i arbeid	
Arbeidsrettet bistand med god kvalitet til rett tid	
Det skal det rapporteres fra arbeidet med iverksetting av nye avklarings- og oppfølgingstiltak og gjennomføring av overgangsordning for tiltak som utfases	1. tertial og årsrapport
Det skal rapporteres på oppfølgingen av krav til anskaffelser av helse- og sosialtjenester, herunder kvalitet i tilbudet og strategier for økt mangfold og involvering av potensielle leverandører, jf. samarbeidsavtale mellom myndighetene, KS og ideell sektor.	1. tertial
Det skal rapporteres om: <ul style="list-style-type: none"> • Utviklingen i bruken av NAVs samlede opplæringstiltak, med særlig vekt på bruken av det nye yrkesrettede opplæringstiltak med varighet på inntil to år og tilbudet om arbeidsmarkedsopplæring, herunder norskopplæring og opplæring i grunnleggende ferdigheter. • Utviklingen i forbruk og antall deltakere for ordningen med Inkluderingsstilskudd samlet og fordelt på ulike tiltak som tilskuddet kombineres med. • Status for innføringen av nytt arbeidsforberedende tiltak i skjermet virksomhet (AFT-tiltaket), herunder godkjenning av tiltaksarrangører og utviklingen i antall tiltaksplasser. • Utviklingen i bruken av permisjonsordningen for Varig tilrettelagt arbeid (VTA). 	Hvert tertial Hvert tertial Hvert tertial Årsrapport
Det skal rapporteres om gjennomføring av ny tilretteleggings- og oppfølgingsavtale.	1. tertial og årsrapport
<ul style="list-style-type: none"> • Langtidsledighetsgarantien • Antall deltakere i introduksjonsprogram på tiltak, herunder antall deltakere i hurtigspor. 	Årsrapport Hvert tertial
Det skal rapporteres om oppfølging av unge i samarbeid med utdanningsmyndighetene og andre tilgrensende tjenester.	Årsrapport
Det skal rapporteres på forsøk og utviklingstiltak (Supported employment, REFIN)	1. tertial og årsrapport
Gjennomføring av arbeidsmarkedstiltakene: Det skal rapporteres i henhold til rapporteringsmal om gjennomføringen av arbeidsmarkedstiltakene og bruk av midler opp mot budsjettprosessene RNB, Prop. 1 S og Omgrupperingen. Rapporten skal omfatte tiltakene under kap 634 Arbeidsmarkedstiltak og Kap 2650.73 Tilskudd til tilretteleggingstiltak. Det skal i tillegg foreligge en forenklet	Jf. rapporteringsmal. Rapporteringstidspunkt er tentativt april, juni og oktober.

Vedlegg 2

rapport om gjennomføring av tiltak hver måned, jf. rapporteringsmal.	
Arbeidsgivere som henvender seg til NAV skal få rekrutteringsbistand med god kvalitet	
Rekruttering av utenlandsk arbeidskraft (EURES)	Årsrapport
Økt inkludering og lav grad av utstøting fra arbeidslivet	
Effektiv oppfølging for økt arbeidstilknytning	
Direktoratet skal utarbeide IA- vedlegget med resultatanalyse på de tre delmålene.	1. tertial
Erfaringer med digital sykefraværsoppfølging, herunder ny rutine for oppfølging av aktivitetskravet for sykmeldte og Elektronisk kommunikasjon av helseopplysninger (EKHO)	1. tertial og årsrapport
Det skal rapporteres på omlegging av ordningen Raskere tilbake	1. tertial
Sikre økonomiske rettigheter gjennom god ytelsesforvaltning	
Sikre rett ytelse til rett tid	
Det skal rapporteres på antall vedtak om forlenget ventetid ved selvforskyldt ledighet og tidsbegrenset bortfall, sammen med en vurdering av årsaken til endringer i antall vedtak.	Årsrapport
Det skal rapporteres på antall bortfallsvedtak etter kap. 15 (§ 15-12).	
Det skal rapporteres på avslagsprosent for ytelser	1. tertial og årsrapport
Det skal rapporteres på klagesaksbehandlingen i forvaltningen og klageinstansen.	1. tertial og årsrapport
Antall ankesaker som bringes inn for Trygderetten og andel omgjøringer.	Årsrapport
Det skal rapporteres på status og utviklingstrekk ved ordningen med supplerende stønad, særlig med tanke på lovendringene for personer med familiegjennforening og mottakere som deler husholdning med andre voksne, som trådte i kraft 1. januar 2016. Det skal også rapporteres på antall gjennomførte kontrollmøter med mottakerne for å sikre at vilkårene for stønad er oppfylt.	1. tertial
Det skal rapporteres omfang og eventuelle trender med hensyn til misbruk av lønnsgarantiordningen	Årsrapport

Vedlegg 2

Saksbehandlingstid (tiden fra NAV lønnsgaranti mottar en søknad om lønnsgaranti til vedtak er fattet) i 2016, (manuelle tellinger for en eller to måneder)	Årsrapport
Det skal rapporteres om resultatene av innsatsen mot arbeidslivskriminalitet innenfor eget forvaltningsområde.	Årsrapport
Gode levekår for de vanskeligst stilte	
Tilrettelegge for god kompetanse og kvalitet i de sosiale tjenestene i NAV- kontoret	
Direktoratet skal rapportere om gjennomføring av disse tiltakene; <ul style="list-style-type: none"> • Områdesatsinger i indre Oslo øst og Grønland i Oslo • Tiltak overfor personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, tvangsekteskap og menneskehandel 	1. tertial og årsrapport.
Samarbeid mellom arbeids- og velferdsforvaltningen og sosiale entreprenører og frivillig sektor	1. tertial og årsrapport.
Kommunale indikatorer i målkortene og system for rapportering på kvalifiseringsprogrammet	1. tertial og årsrapport.
Det skal rapporteres på Arbeids- og velferdsdirektoratet oppfølging av Regjeringens "Handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme.	1. tertial og årsrapport.
Det skal gis en oversikt over fordeling av tilskudd over kap. 621, post 63 og 70.	Så snart tilskudd er fordelt
Annen rapportering	
Saker fra Riksrevisjonen	
Det skal rapporteres samlet om status og oppfølging av revisjonsmerknadene fra både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rapporteringen skal gi en kort omtale av merknadene, hvilke tiltak som er iverksatt og om tiltakene gir effekt. Det kan framgå under rapporteringen under målene dersom Riksrevisjonen har hatt merknader og om tiltak er iverksatt	1. tertial og årsrapport.
Fellesføring	
Rapportering av fellesføring om økt produktivitet med digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) som sentralt virkemiddel.	Årsrapport

Kalender for styringsdialogen i 2017 (etatsstyringsmøter og sær møter)

MÅNED	RAPPORTERING/MØTER
FEBRUAR	<ul style="list-style-type: none"> • 10.02.2017: kl.14:00-16:00 Særmøte • 24.02.2017 Tentativ frist for innspill til tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i vårsesjonen (RNB)*
MARS	<ul style="list-style-type: none"> • 15.03.2017: Årsrapporten for 2016 fra Arbeids- og velferdsdirektoratet • 17.03.2017: kl.10:00-12:00 Særmøte
APRIL	<ul style="list-style-type: none"> • 05.04.2017: kl.11:00-14:00 Etatsstyringsmøte om årsrapporten for 2016
MAI	<ul style="list-style-type: none"> • 15.05.2017 Tentativ frist for innspill til rammefordelingen* • 19.05.2017: kl.12:00-14:00 Særmøte
JUNI	<ul style="list-style-type: none"> • 09.06.2017 Virksomhetsrapport for 1. tertial fra Arbeids- og velferdsetaten • 23.06.2017 Tentativ frist for første innspill til tilleggsbevilgninger og omgrupperinger i høstsesjonen* • 23.06.2017: kl.10:00-13:00 Etatsstyringsmøte
JULI	
AUGUST	<ul style="list-style-type: none"> • 25.08.2017: kl.10:00-12:00 Særmøte
SEPTEMBER	<ul style="list-style-type: none"> • 22.09.2017 Tentativ frist for innspill til tilleggsbevilgninger og omgrupperinger i høstsesjonen/økonomirapportering* • 29.09.2017 kl.10:00-12:00 Særmøte
OKTOBER	<ul style="list-style-type: none"> • 10.10.2017 Virksomhetsrapport for 2. tertial fra Arbeids- og velferdsetaten • 27.10.2017: kl.12:00-15:00 Etatsstyringsmøte
NOVEMBER	<ul style="list-style-type: none"> • 27.11.2017 Tentativ frist for innspill til konsekvensjustering, satsingsforslag mv.* • 29.11.2017: kl.10:00-12:00 Særmøte om tildelingsbrev mv.
DESEMBER	<ul style="list-style-type: none"> • 15.12.2017: kl.12:00-14:00 Særmøte

* Det kan være behov for å endre fristen.